

УДК 339.727.22

DOI: 10.32342/2074-5362-2018-24-4

А.О. Задоя

МОТИВИ МІЖНАРОДНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття присвячена виявленню мотивів здійснення міжнародної інвестиційної діяльності для різних груп економічних суб'єктів. Серед них доцільно виділити домогосподарства, національні та транснаціональні компанії. Розуміння мотивів їх поведінки дозволить державі знайти дійові важелі впливу на міжнародні інвестиційні потоки. В інтересах України сьогодні у сфері міжнародної інвестиційної діяльності важливо: легалізувати закордонні інвестиції фізичних осіб і національних компаній та вивести їх з «тіні»; залучити іноземних інвесторів для створення підприємств з виробництва продукції для імпортозаміщення; як наслідок – поліпшити сальдо зовнішньоторгового балансу та стабілізувати національну валюту.

Ключові слова: *мотиви, стимули, закордонні інвестиції, домогосподарства, національні компанії, транснаціональні компанії.*

Сучасний світ характеризується підвищеною міжнародною мобільністю усіх видів ресурсів. Як відомо, у XXI ст. кількість міжнародних трудових мігрантів зростає приблизно тими ж темпами, що й світовий ВВП (2-3% на рік). Тобто чисельність людей, які заробляють кошти не у своїй країні, а за кордоном, подвоюється кожні 25-30 років.

Однак ще більш мобільними є інвестиційні ресурси. За даними Світового банку у 70–80-х рр. XX ст. питома вага щорічних прямих закордонних інвестицій (чистий вихідний потік, **foreign direct investment, net outflow**) у світовому ВВП становила 0,5-1%. З початку 90-х рр. вона починає неухильно зростати і до 2000 р. досягає значення 4,1%. Світова криза 2002–2003 рр. знизила цей показник до 1,8% у 2003 р. Однак після кризи знову спостерігається стрімке зростання, що дозволило у 2007 р. досягти історичного максимуму питомої ваги чистих прямих закордонних інвестицій у ВВП, а саме 5,5%. Нове зменшення показника було пов'язане з кризою 2008–2009 рр. У післякризовий період питома вага більш-менш стабілізувалася в межах 2-2,8% від ВВП [1].

Інвесторами, які беруть участь у міжнародній інвестиційній діяльності, можуть виступати домогосподарства (фізичні особи), корпорації та держава. Найчастіше в економічній літературі досліджуються мотиви здійснення закордонних інвестицій транснаціональними компаніями (ТНК). Добре відомо, наприклад, теорії Р. Вернона, яка базується на теорії життєвого циклу продукту. Досить уважно аналізується й теорія Даннінга, згідно з якою основними мотивами вкладення закордонних інвестицій є: ресурсно-орієнтовані інвестиції (**resource-seeking FDI**); ринково-орієнтовані ПІІ (**market-seeking FDI**); ПІІ, орієнтовані на підвищення ефективності (**efficiency-seeking FDI**); стратегічні ПІІ (**strategic asset seeking FDI**) [2–3].

Заслуговує на увагу глибоке дослідження мотивів інвестиційної діяльності, здійснене І.О. Бланком. На його думку, система мотивації для інвести-

ційної діяльності містить п'ять елементів: 1) мотивація нагромадження ресурсів; 2) мотивація використання нагромадженого капіталу; 3) мотивація вибору видів інвестування; 4) мотивація вибору внутрішніх і зовнішніх інвестицій; 5) мотивація вибору вітчизняного чи зарубіжного інвестування [4].

Незважаючи на наявність масштабних досліджень, цілий ряд питань мотивації міжнародної інвестиційної діяльності залишається дискусійним або не з'ясованим. Зокрема потребує більш глибокого аналізу посуб'єктне вивчення мотивів для інвестування з позицій мікроекономіки, розмежування понять «мотиви» та «фактори» міжнародного інвестування тощо.

Метою нашого дослідження є визначення мотивів здійснення закордонних інвестицій для окремих груп економічних суб'єктів.

Перш за все потребує уточнення саме поняття «мотиви інвестування», оскільки в економічній літературі зустрічається плутанина між поняттями «мотиви» та «чинники (фактори)» інвестування. Так, О.І. Негрич мотивами інвестування називає такі: дешева кваліфікована робоча сила, ліберальні екологічні норми, низькі податки на доходи тощо [5, с. 29]. У цьому випадку автор не бачить відмінностей між мотивами як внутрішніми збудниками до певних дій та стимулами, як зовнішніми чинниками, здатними привести в дію відповідні мотиви.

Інколи потреби визначають як внутрішні збудники до певних дій. У цілому з таким визначенням можна погодитися. Але воно акцентує увагу лише на «крайніх» точках складного ланцюга перетворень, розуміння якого виконує не тільки пізнавальну функцію, але й відкриває шлях для управління процесом вибору економічним суб'єктом тих чи інших дій (рис. 1).

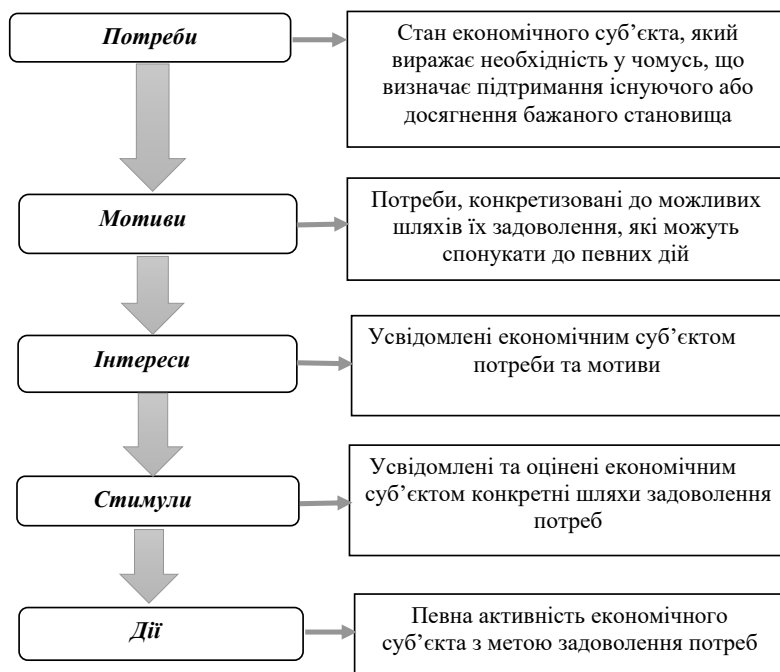

Рис. 1. Трансформація потреб економічного суб'єкта у його дії

Ключовими словами у визначенні потреб, на нашу думку, є «стан необхідності». Ця необхідність може втілюватися у якихось речах, послугах чи діях як з боку самого суб'єкта, так і інших суб'єктів. Вони (речі, послуги чи дії) мають підтримати існуюче становище або ж забезпечити перехід до нового, бажаного стану. За своєю суттю потреба – це досить абстрактне поняття (наприклад, потреба в комфортних умовах життя чи у здоровому харчуванні). Мотиви є певним етапом конкретизації потреб. Вони доводять рівень конкретизації до можливих шляхів задоволення потреб та за певних умов можуть спонукати до відповідних дій (наприклад, комфортні умови життя можна забезпечити, маючи житло достатньої площі та певний набір комунальних послуг).

Разом з тим як потреби, так і мотиви можуть не усвідомлюватися економічним суб'єктом. Найчастіше причиною цього є недостатня поінформованість останнього. Так, людина, хвора на астму, має потребу в тривалому перебуванні біля моря, однак може нічого про це не знати та, відповідно, не здійснювати жодних дій. Інтерес же перетворює потребу та мотив на усвідомлені речі. Економічний суб'єкт тепер розуміє свою потребу й знає можливі шляхи її задоволення.

Таке усвідомлення ще не приводить до конкретної дії, оскільки усвідомлені шляхи можуть сприйматися як нереальні. Певні дії з'являються тільки тоді, коли стимули дозволяють з'ясувати, яким чином може бути реалізований той чи інший інтерес.

Фактичні дії економічного суб'єкта є результатом складної взаємодії мотивів та стимулів. Як ми вже відзначали, залежно від стану зовнішнього середовища (стимулів) деякі з мотивів проявлятися не будуть, а деякі стануть вирішальними при прийнятті рішення про закордонне інвестування. Тому стимули можна розглядати як фактори пробудження того чи іншого мотиву [6].

Мотиви закордонного інвестування, якими керуються групи відповідних суб'єктів, суттєво відрізняються. Тому доцільно їх аналізувати окремо для кожної групи.

Сьогодні домогосподарства (фізичні особи) не є значними гравцями світового ринку інвестицій. Разом з тим досить часто за міжнародними інвестиціями якихось компаній стоять інтереси конкретних фізичних осіб. Особливо це властиво для України з її нерозвинутими формами колективної (групової) власності. Тому зупинимося, перш за все, на мотивах, які можуть бути основою прийняття рішення домогосподарствами про інвестування за кордон (рис. 2).

Усі зазначені мотиви тісно пов'язані між собою, однак первинним мотивом будь-якої діяльності домогосподарств є поліпшення споживання. Не стає винятком і міжнародна інвестиційна діяльність. Суб'єктами цієї діяльності, як правило, є досить заможні домогосподарства, які мають високі поточні доходи та значні накопичені заощадження. Представники середнього класу останніми роками значно знизили свою міжнародну інвестиційну активність. Багато в чому це пов'язане з девальвацією національної валюти у пострадянських країнах взагалі й Україні зокрема.

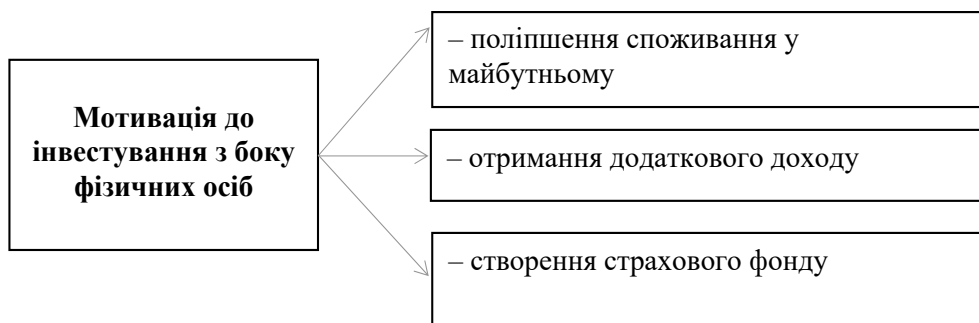

Рис. 2. Мотивація до інвестування з боку фізичних осіб

Основним об'єктом інвестування для реалізації мотиву поліпшення споживання стає нерухомість, якщо вона планується для власного використання. За інформацією Центру іспанської нерухомості, 75-80% усіх запитів на придбання закордонної нерухомості стосуються апартаментів. Запити на окремі будинки не перевищують 25% [7]. В абсолютній більшості випадків таку нерухомість купують для власного проживання (тимчасового або постійного).

Слід зазначити, що попит на нерухомість з боку покупців, які представляють пострадянські країни, є досить значним: він входить у Топ-10 світового ринку нерухомості. Разом з тим потягом останніх років він значно скоротився, про що свідчить зменшення кількості заявок на придбання нерухомості. Так, якщо до 2013 р. із пострадянських країн щомісячно надходимо 40 тис. інтернет-запитів «нерухомість в Іспанії», то на кінець 2016 р. цей показник зменшився до 10 тис. У п'ять разів зменшилася кількість запитів на придбання нерухомості у Болгарії та у три рази – в Польщі [7].

Незважаючи на масштабність цього ринку, він, як правило, перебуває «у тіні». За офіційними даними, лише 1,1% прямих закордонних інвестицій з України пов'язані з операціями з нерухомістю (усього близько 70 млн дол. за весь період інвестування) [8]. Ця цифра не викликає довіри, оскільки з інших джерел відомо про численні об'єкти нерухомості, які належать українцям та за своєю вартістю у кілька разів перевищують офіційні дані.

Закордонне інвестування може розглядатися фізичними особами і як джерело додаткового доходу. У цьому випадку нерухомість відіграє вже другорядну роль. На перші позиції тут виходить пряме інвестування у закордонні підприємства та фінансові інструменти.

Однак для абсолютної більшості громадян України, які мають доходи тільки у нашій країні, цей мотив, як і попередній, залишається неактивним, оскільки, з одного боку, рівень доходів не дозволяє накопичити суми, які могли б ефективно інвестуватися, а з іншого – навіть за наявності коштів їх офіційне закордонне інвестування вимагає значних тран-

сакційних витрат. Відповідно до Декрету Кабінету Міністрів України від 19.02.1993 № 93 «Про систему валютного регулювання та валютного контролю» інвестування коштів за кордон, якщо вони перебувають в Україні, передбачає отримання спеціальної індивідуальної ліцензії НБУ, що залишається досить трудомісткою та тривалою процедурою. Разом з тим з 25.02.2017 НБУ спростив використання коштів за кордоном для тих українців, які отримали валютні доходи за межами України. Якщо фізичні особи отримали заробітну плату, пенсію, дивіденди чи спадщину за кордоном, то у межах цих коштів мають право відкривати валютні рахунки та інвестувати (реінвестувати) або здійснювати операції з фінансовими інструментами в інших країнах без отримання будь-яких спеціальних дозволів [9].

Оскільки масштаби трудової міграції українців досить значні (і вони продовжують зростати), то можна було очікувати, що така лібералізація буде сприяти зростанню показника закордонної інвестиційної активності. Однак насправді збільшення обсягів інвестицій з України ні у 2017, ні у 2018 р. не спостерігається. Навпаки, спостерігається значне зростання надходжень в Україну від трудових мігрантів. За прогнозами Національного банку України, валютні надходження від трудових мігрантів зростуть з 9,3 млрд дол. у 2017 р. до 11,6 млрд дол. у 2018 р. та 12,2 млрд дол. у 2019 р. [10]. Це є черговим підтвердженням тому, що зростаючі доходи від роботи за кордоном більшою мірою повертаються в Україну та йдуть на споживання, а не інвестуються за кордоном.

Досить обмежені можливості мають домогосподарства й для реалізації мотиву використання закордонних інвестицій як певного страхового фонду. Формально цей мотив може приводити до здійснення фінансового інвестування у вигляді депозитів у закордонних банках, придбання облігацій чи укладання договорів страхування. Однак через відсутність статистичної інформації важко судити про масштаби такого інвестування. На підставі ж розрізнених даних та на думку експертів такі «страхові фонди» досить обмеженої кількості українських громадян можуть обраховуватися десятками мільярдів доларів.

Таким чином, для абсолютної більшості домогосподарств України мотиви закордонного інвестування залишаються лише потенційними збудниками до дій через відсутність усвідомлених можливостей реалізації цих мотивів. Певна лібералізація процесів закордонного інвестування для фізичних осіб суттєво не змінила ситуацію. Закордонні інвестиції, як правило, здійснюються обмеженою кількістю фізичних осіб і головним чином через «тіньові» канали.

Дещо інакше виглядає мотиваційне поле для закордонних інвестицій у національних корпорацій (рис. 3). В його основі лежить більш загальна мотивація діяльності бізнес-структур – максимізація економічного зиску. Вона може проявлятися як у формі максимізації поточного прибутку (короткотермінові цілі), так і у вигляді зростання вартості активів (довгострокові цілі). Ці мотиви можуть поєднуватися, породжуючи новий, інтегрований мотив.

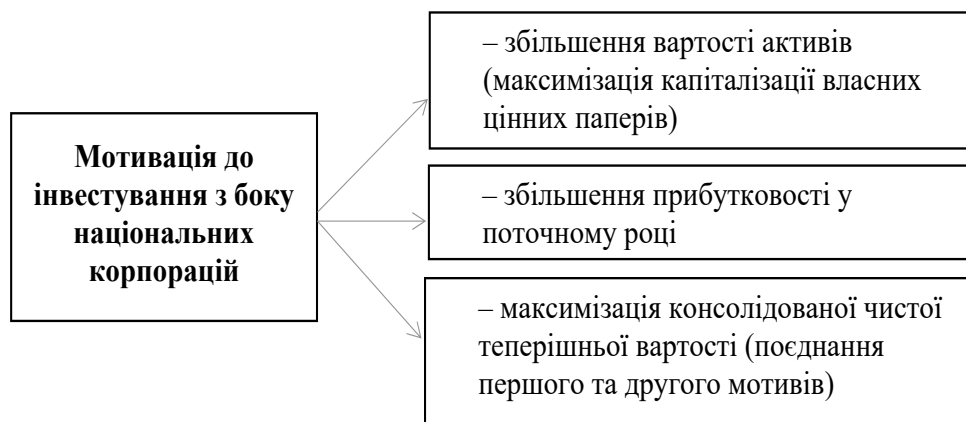

Рис. 3. Мотивація до закордонного інвестування з боку національних корпорацій

Разом з тим таке загальне тлумачення мотивації національних корпорацій до закордонного інвестування далеко не повністю розкриває українську специфіку цього процесу. Наприклад, такий природний мотив, як збільшення прибутковості у поточному році, найчастіше реалізується не шляхом пошуку дешевших ринків сировини чи робочої сили за кордоном, інноваційних технологій тощо, а через уникнення оподаткування (або його зменшення) шляхом створення підприємств в офшорних зонах. Це підтверджується тим фактом, що 93,6% прямих закордонних інвестицій з України (за станом на 31 грудня 2017 р.) припадає на Кіпр [8]. Більше того, ці інвестиції класифіковані як інвестиції у «професійну, наукову та технічну діяльність», що взагалі не має стосунку до сфери виробництва. Практично всі ці інвестиції (більше 90%) здійснені однією компанією з Донецької області близько 10 років тому. У наступні ж роки офіційні прямі закордонні інвестиції з України майже не змінювалися.

Мають свою специфіку мотивації до міжнародної інвестиційної діяльності й транснаціональні компанії (рис. 4). Оскільки Україна, як з'ясовано вище, не є (та й поки що не може бути) активним міжнародним інвестором, вона могла б стати значним реципієнтом іноземних інвестицій. Для формування ж належного інвестиційного клімату необхідно добре розуміти мотиви закордонного інвестування з боку ТНК.

На відміну від національних компаній, ТНК займаються певною виробничою діяльністю за кордоном. Інвестуючи за кордон, вони створюють там певні структури, які виробляють продукцію чи надають послуги, використовуючи місцеві ресурси, та реалізують їх з метою збільшення прибутковості порівняно з національним виробництвом. Ця глибинна мета конкретизується через систему мотивів, головними серед яких є такі:

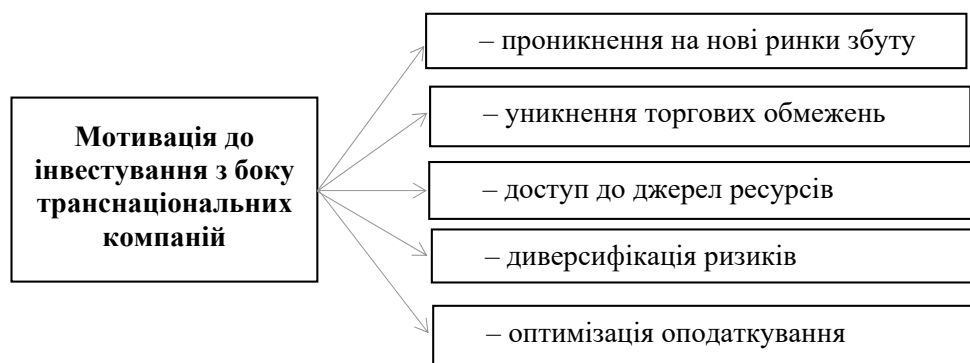

Рис. 4. Мотивація до інвестування з боку транснаціональних компаній

– *проникнення на нові ринки збуту*. Саме закордонні інвестиції дозволяють подолати національну обмеженість ринків збуту. Багато потенційних інвесторів розглядають Україну як масштабний ринок збуту. Зокрема мова може йти про часткове імпортозаміщення за рахунок приходу іноземного інвестора. За підсумками 2017 р. імпорт товарів в Україну склав 49,6 млрд дол. (45% від ВВП). Звичайно, від частини імпорту поки що відмовитися не можливо (наприклад, значна частина мінерального палива). Однак, якщо взяти лише 50% від тих статей імпорту, які піддаються заміщенню (продукція хімічної промисловості, текстильні волокна та вироби з них, машини, обладнання та механізми, недорогочінні метали та вироби з них), то й у цьому випадку додаткова ємність українського ринку становитиме більше 10 млрд дол. на рік [8]. Це не тільки принесе вигоди для інвестора, але й дозволить Україні розв'язати проблему від'ємного сальдо зовнішньоторгового балансу;

– *уникнення торгових обмежень*. У глибоко інтегрованих міжнародних об'єднаннях таких обмежень не існує. Наприклад, ст. 34 Договору про функціонування ЄС забороняє введення якихось кількісних обмежень для внутрішньої торгівлі між країнами-учасницями. Досить рідко такі обмеження застосовують і країни, що розвиваються. А от квотування імпорту з третіх країн до ЄС – практика досить поширена. Про це свідчить й Угода про зону вільної торгівлі між ЄС та Україною. Саме у цих випадках іноземні інвестиції є шляхом подолання обмежень та фактичного розширення ринків збуту для ТНК;

– *доступ до джерел ресурсів*. Цей мотив не потребує особливих пояснень, оскільки саме він є одним з головних факторів іноземного інвестування з розвинених країн у країни, що розвиваються. Більш дешеві природні та трудові ресурси, а інколи й якісь унікальні ресурси приваблюють іноземного інвестора, дозволяючи реалізувати саме цей мотив;

– *диверсифікація ризиків*. Відомо, що всяка диверсифікація розглядається як один з чинників зменшення ризику підприємницької діяльності. Тому інвестори завжди намагаються диверсифікувати свої вкладення за ви-

дами діяльності, термінами окупності, об'єктами інвестування тощо. Міжнародні інвестиції дозволяють знизити загальний ризик підприємницької діяльності, диверсифікуючи її і між державами;

– *оптимізація оподаткування*. Створення структурних підрозділів ТНК у різних країнах та використання трансфертних цін у відносинах між ними дозволяє оптимізувати грошові потоки та мінімізувати податки.

Таким чином, мотиви закордонної інвестиційної діяльності слід диференціювати залежно від потенційних суб'єктів інвестування. Серед них доцільно виділити домогосподарства, національні та транснаціональні компанії. Розуміння мотивів їх поведінки дозволить державі знайти дійові важелі впливу на міжнародні інвестиційні потоки. В інтересах України сьогодні у сфері міжнародної інвестиційної діяльності важливо: легалізувати закордонні інвестиції фізичних осіб і національних компаній та вивести їх з «тіні»; залучити іноземних інвесторів для створення підприємств з виробництва продукції для імпортозаміщення; як наслідок – поліпшити сальдо зовнішньоторгового балансу та стабілізувати національну валюту. Розробка системи стимулів, здатних пробудити відповідні мотиви потенційних інвесторів, може стати об'єктом подальших наукових пошуків.

Список використаних джерел

1. The World Bank [Electronic resource]. – Access mode: <https://data.worldbank.org/indicator/BM.KLT.DINV.WD.GD.ZS?view=chart>
2. Запухляк В.З. Мотиваційні чинники інвестування та характеристики інвестиційного розвитку країн / В.З. Запухляк // Сталий розвиток економіки. – 2013. – № 5 (22). – С. 340–350.
3. Волгина Н.А. Эклeктическая парадигма Даннинга: возможности объяснения динамики притока прямых иностранных инвестиций в Россию / Н.А. Волгина // Проблемы развития внешнеэкономических связей и привлечения иностранных инвестиций: региональный аспект: сб. научных трудов. Ч. II. – Донецк: ДонНУ, 2007. – С. 574–581.
4. Бланк И.А. Инвестиционный финансовый менеджмент / И.А. Бланк. – 2-е изд., перераб. и доп. – К.: Эльга, НикаЦентр, 2007. – 521 с.
5. Негрич О.І. Визначення критеріїв класифікації мотивів прямого іноземного інвестування / О.І. Негрич // Економічний часопис ХХІ. – 2012. – № 5–6. – С. 27–29.
6. Задоя А.О Мотиви та стимули заощаджень: мікроекономічний аналіз / А.О. Задоя, О.А. Задоя // Науковий вісник Дипломатичної академії України. Вип. 23. Зовнішня політика і дипломатія: традиції, тренди, досвід. Ч. III. Серія «Економічні науки». – К., 2016. – С. 177–182.
7. Недвижимость за границей: что доступно и лучше для украинцев [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://zagranitsa.com/nedvizhimost/article/2637/nedvizhimost-za-granitsei-chto-dostupno-i-luchshe>
8. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/oper_new.html
9. Постанова Правління Національного банку України «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку Укра-

їни [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/document/download?docId=44506252>

10. Грошові перекази від трудових мігрантів в 2018 році зростають на 25% – НБУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://dt.ua/ECONOMICS/groshovi-perekazi-vid-trudovih-migrantiv-v-2018-roci-zrostut-na-25-nbu-282874_.html

References

1. *The World Bank*. Available at: <https://data.worldbank.org/indicator/BM.KLT.DINV.WD.GD.ZS?view=chart> (accessed 1 May 2018).

2. Zaphliak, V.Z. (2013). *Motyvatsiyni chynnyky investuvannya ta kharakterystyky investytsiynoho rozvytku krayin* [Motivational factors of investment and characteristics of investment development of countries]. *Stalyy rozvytok ekonomiky* [Sustainable development of the economy]. No. 5 (22), pp. 340-350.

3. Volgina, N.A. (2007). *Eklekticheskaya paradigma Danninga: vozmozhnosti ob'yasneniya dinamiki pritoka pryamykh inostrannykh investitsiy v Rossiyu* [Dunning's eclectic paradigm: the possibility of explaining the dynamics of the inflow of foreign direct investment in Russia]. *Problemy razvitiya vneshneekonomicheskikh svyazey i privilecheniya inostrannykh investitsiy: regional'nyy aspekt* [Problems of development of foreign economic relations and attracting foreign investment: the regional aspect]. Part II, Donetsk, DonNU, pp. 574-581.

4. Blank, I.A. (2007). *Investitsionnyy finansovyy menedzhment* [Investment Financial Management], Kiev, Elga, NikaCentr, 521 p.

5. Negrich, O.I. (2012). *Vyznachennya kryteriyiv klasyfikatsiyi motyviv pryamoho inozemnoho investuvannya* [Determination of criteria for classification of direct foreign investment motives]. *Ekonomichnyy chasopys XXI* [Economic magazine 21], no. 5-6, pp. 27-29.

6. Zadoia, A.O., Zadoia, O.A. (2016). *Motyvy ta stymuly zaoshchadzen: mikroekonomichnyy analiz* [Motives and Incentives for Savings: Microeconomic Analysis]. *Naukovyy visnyk Dyplomatychnoyi akademiyi Ukrainy vyp. 23, Zovnishnya polityka i diplomatiya: tradytsiyi, trendy, dosvid, ch. 3. Seriya "Ekonomichni nauky"* [Scientific Herald of the Diplomatic Academy of Ukraine, issue 23, Foreign policy and diplomacy: traditions, trends, experience, part 3. Series "Economic Sciences"]. Kyiv, pp. 177-182.

7. *Nedvizhimost' za granitsej: chto dostupno i luchshe dlya ukraintsev* [Property abroad: what is available and better for Ukrainians]. Available at: <https://zagranitsa.com/nedvizhimost/article/2637/nedvizhimost-za-granitsei-cto-dostupno-i-luchshe> (accessed 15 May 2018).

8. *State Committee of Statistics of Ukraine* Available at: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/oper_new.html (accessed 15 May 2018).

9. *Postanova Pravlinnya Natsional'noho banku Ukrainy "Pro vnesennya zmin do deyakykh normatyvno-pravovykh aktiv Natsional'noho banku Ukrainy"* [Resolution of the Board of the National Bank of Ukraine "On Amending Certain Legislative Acts of the National Bank of Ukraine"]. Available at: <https://bank.gov.ua/document/download?docId=44506252> (accessed 15 May 2018).

10. *Hroshovi perekazy vid trudovykh mihrantiv v 2018 rotsi zrostut na 25% - NBU* [Money transfers from migrant workers in 2018 will increase by 25% - the NBU]. Available at: https://dt.ua/ECONOMICS/groshovi-perekazi-vid-trudovih-mihrantiv-v-2018-roci-zrostut-na-25-nbu-282874_.html (accessed 15 May 2018).

Статья посвящена выявлению мотивов совершения международной инвестиционной деятельности для различных групп экономических субъектов. Среди них целесообразно выделить домохозяйства, национальные и транснациональные компании. Понимание мотивов их поведения позволит государству найти действенные рычаги влияния на международные инвестиционные потоки. В интересах Украины сегодня в сфере международной инвестиционной деятельности важно: легализовать зарубежные инвестиции физических лиц и национальных компаний и вывести их из «тени»; привлечь иностранных инвесторов для создания предприятий по производству продукции для импортозамещения; как следствие – **улучшить сальдо внешнеторгового баланса и стабилизировать национальную валюту.**

Ключевые слова: *мотивы, стимулы, зарубежные инвестиции, домохозяйства, национальные компании, транснациональные компании.*

The article is devoted to the identification of motives for international investment activities for various groups of economic entities. Among them it is expedient to allocate households, national and multinational companies. Understanding the motives of their behavior will allow the state to find effective levers of influence on international investment flows. In the interests of Ukraine today in the field of international investment activity it is important: to legalize foreign investments of individuals and national companies and remove them from the «shadow»; attracting foreign investors to create manufacturing enterprises for import substitution; as a result, to improve the foreign trade balance and stabilize the national currency.

Key words: *motives, incentives, foreign investments, households, national companies, multinational companies.*

Одержано 5.03.2018.